

Замість мови зброї спілкуватися мовою аргументів

Звернення Президента України Петра ПОРОШЕНКА

Шановні співвітчизники!

Збройні Сили завершили наймасштабнішу військову операцію в новітній історії країни. Армія взяла під вогневий контроль і встановила режим оборони майже по всій лінії державного кордону з Росією в Луганській та Донецькій областях. Сили Антитерористичної операції звільнили від терористів велику кількість населених пунктів, взяли екстремістські угруповання в щільне кільце.

Держава зобов'язана захистити своїх громадян від терористів та озброєних банд. Україна шляхом неймовірних зусиль зараз відновлює боєздатність армії, створила Національну гвардію. У нас тепер достатньо і сил, і політичної волі для того, щоб завдати вирішального удару по незаконно озброєних формуваннях.

Але, з другого боку, ми тверезо оцінюємо ймовірну кількість жертв і серед українських військових, і поміж мирного населення Донбасу. А воно зараз фактично перебуває в заручниках у бойовиків. Саме тому я запропонував мирний план. Ми готові до відновлення територіальної цілісності всіма способами, але пріоритет наразі віддаємо мирним засобам.

Як Верховний Головнокомандувач, вчора, перебуваючи в штабі Антитерористичної операції під Слов'янськом, я віддав наказ Збройним Силам, Національній гвардії, підрозділам МВС, прикордонникам в односторонньому порядку припинити вогонь. Українська влада першою пішла на такий крок. Бо я відчуваю свою відповідальність за долю держави.

Строки припинення вогню обмежені одним тижнем — до 27 червня. Це — вирішальні дні, які дають гарний шанс на мирне врегулювання.

Усі незаконні збройні формування повинні зятати: ініційовані нами припинення вогню не означає,

що українським воїнам заборонено стріляти у відповідь. Будь-які спроби бойовиків атакувати наражатимуться на нашу гідну відсіч! Зрозуміло, не словесну.

Дозвольте, шановні співвітчизники, проінформувати вас про деякі деталі мого мирного плану.

Найближчими днями Верховній Раді буде запропоновано ухвалити закон про непритягнення до кримінальної відповідальності тих членів незаконних збройних формувань, які не вбивали мирних жителів та українських воїнів. Як у стислі терміни складуть зброю. А зробити це повинен кожний, хто незаконно взяв її до рук.

Негайно мають бути звільнені заручники. Причому всі — від міжнародних спостерігачів до українських вчителів, лікарів, журналістів, правоохоронців.

Для російських найманців буде відкрито коридор для відходу на їхню батьківщину. Але умова така: автомати, танки, БМП, установки «Град» — залишити тут.

На україно-російському кордоні буде створено десятикілометрову буферну зону. Це стане додатковим захистом від подальшого проникнення найманців та зброї в Україну.

Ще один важливий елемент плану — звільнення адміністративних будівель в Донецькій та Луганській областях. Демонтаж навколо них блокпостів та барикад. Порядок має повернутися на вулиці всіх українських міст. До речі, не лише на Донбасі. Почути цю інформацію варто й тим, хто безпричинно засидівся на шинах в інших регіонах України.

Слід відновити діяльність законних місцевих органів влади. За допомогою Центру вони повинні негайно реанімувати системи соціального захисту, енергозабезпечення, водопостачання, зруйновані екстремістами. Це стосується

і Слов'янська, і Краматорська, як міст, які найбільше потерпіли від орди терористів. Вже сьогодні дав доручення уряду негайно відновити роботу казначейства, паралізовану бойовиками. Люди, попри всі перешкоди, мають отримати зарплати, пенсії, всі соціальні виплати.

Негайне і швидке виконання мирного плану відкриє шлях до політичного діалогу. Закликаю до цього діалогу законно обраних представників місцевого самоврядування, громадських організацій та всіх інших.

Діаметрально різні погляди не будуть перешкодою до участі в перемовинах. Готовий до розмови і з тими, хто схибив, хто помилково став на позиції сепаратизму. Крім звісно, осіб, які причетні до терористичних актів, вбивств чи тортур.

Причому гарантую безпеку всім учасникам переговорів. Кожному, хто замість мови зброї захоче спілкуватися мовою аргументів.

Суттєве зауваження. Питання територіальної цілісності України — обговоренню не підлягає! Ми чуємо й рахуємося зі специфічними поглядами та окремими думками мешканців Донбасу. Але ми не можемо і не будемо переробляти під це цілу Україну, яка є доволі одностайною в питаннях соборності, територіального устрою, мови, геополітичної орієнтації.

Де ж тоді вихід із ситуації? В широкій децентралізації влади.

Вперше в історії України щойно обраний Президент замість того, щоб натягнути на себе повно повноважень і боротися, як це було зазвичай, за розширення своєї влади, чинить з точністю до навпаки. Частина своїх повноважень я передам територіальним громадам, місцевим органам влади. І в першому читанні відповідні зміни до Конституції можуть бути ухвалені за декілька тижнів, і остаточно

10

ми можемо розраховувати на прийняття вже в вересні.

На основі нового Основного Закону буде проведено вибори місцевих Рад. Ради сформують виконкоми та оберуть їхніх голів. І вже вони, а не призначенці із Києва, управлятимуть регіонами і розпоряджатимуться місцевими бюджетами. Ці бюджети серйозно збільшаться. Частина податків буде перерозподілено на користь громад, міст, районів, областей.

Децентралізація передбачає і розширення прав регіонів в питаннях історичної пам'яті, культурних традицій, мовної політики. Ніколи більше ці питання не будуть розколювати країну. Місцеві громади Донбасу матимуть повне право вільно використовувати російську мову поряд з державною. Громади самі визначатимуть, під які пам'ятники покласти квіти. Що відзначати і які пісні співати за святковим столом. До речі, і в яких церквах молитися.

Але в умовах децентралізації Донбас сам не впорається із своїми проблемами. На допомогу прийде не лише вся Україна, а й Європейський Союз. Ми допоможемо у відновленні зруйнованої бойовиками інфраструктури. Відновимо за рахунок держави житло, зруйноване під час бойових дій, виробничі приміщення. Мешканці Донбасу будуть мати куди повернутися, де жити і де працювати.

Програма створення нових робочих місць на Донбасі готується за сприяння Євросоюзу. Йдеться, до речі, не лише про безкоштовні чи дешеві кредити, а про систему страхування політичних ризиків для інвесторів в економіку Донбасу. Зрозуміло, що жодних інвестицій не буде, поки не настане мир.

Мирний план не може бути втілений без широкої підтримки меш-

канців Донеччини та Луганщини. Бойовики мають відчувати не лише тиск з боку Києва, а й обурення і неприйняття з боку мешканців окупованих ними населених пунктів. Наприклад, мариупольці, мешканці північної Луганщини, західної Донеччини сказали своє вагоме слово — і в них мир.

Це банди найманців паралізували нормальне життя, залишили людей без засобів до існування. Думаю, що сьогодні прозріли навіть ті, хто пару місяців тому надавав свої тіла й душі для створення щитів.

Ясно, що при оголошеному нерв'є всього суспільства, під гуркіт канонади не всі готові сприймати і навіть почути мирний план. До речі, дивно, що особливо критичними виявилися ті, хто сам не нюхав пороху і не знає, що таке справжня війна.

Вирішити проблему силовим шляхом — не шапками кидатися. Це значить свідомо і вимушено йти на нові й чималі жертви. На те, щоб сплатити значно більшу людську ціну, ніж ті втрати, яких, на жаль, ми вже зазнали сьогодні.

І головне — треба розуміти: в заручниках у терористів не сотні буквально захоплених людей, а сотні тисяч мешканців, які опинилися на підконтрольних їм територіях. Ми, українські військові й політики, в цій ситуації найбільше думаємо про долю мирних людей. Інакше терористи давно були б стерті з лиця української землі.

Частина дитинства та юності я провів у Придністров'ї. Багато моїх однокласників зложили голови в тамтешньому військовому конфлікті. А самопроголошена і ніким не визнана республіка ледве жевріє вже третій десяток літ. І я не допущу, щоб Донбас перетворився на щось подібне до Придністров'я.

Я люблю наші Донеччину і Луганщину так само, як свої рідні Одещину, Вінниччину та Київ. Як кожний інший куточок своєї неньки-України.

І за всієї критичності ситуації у нас сьогодні ще є вибір і є шанс вирішити справу миром чи війною. І ми цим шансом обов'язково повинні скористатися. Ми передбачаємо різні сценарії. Мирний сценарій основний — це наш план А.

Але ті, хто розраховують використати мирні переговори лише для того, щоб зволікти час, перегрупувати сили, повинні знати, що в нас детальний план Б. Я не буду зараз про нього говорити, бо я вірю, що наш мирний план спрацює.

Наш мирний план вже зараз підтриманий всією світовою спільнотою. Зокрема, Президентом США Бараком Обамою, Президентом Франції Франсуа Олландом, Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель, Прем'єр-міністром Великобританії Девідом Кемероном, лідерами багатьох інших країн світу, міжнародними організаціями, Генеральним секретарем ООН Пан Гі Муном, Генеральним секретарем, Президентом Швейцарії, секретарем ОБСЄ Дідьє Буркхальтером, і сьогодні ми з ним проговорили також участь моніторингової місії ОБСЄ в контролі режиму припинення вогню, Генеральним секретарем Ради Європи Турбйорном Ягландом, іншими міжнародними організаціями.

І нарешті, Президент Росії Володимир Путін також позитивно оцінив рішення України про припинення вогню та підтримав конкретні кроки мого мирного плану з врегулювання ситуації на Донбасі.

Весь світ розуміє: кращого варіанту, ніж мир, не існує.

Хай допоможе нам Господь!
Слава Україні!

Мирний план Президента України щодо врегулювання ситуації в східних регіонах України

1. Гарантії безпеки для всіх учасників переговорів.
2. Звільнення від кримінальної відповідальності тих, хто склав зброю і не здійснив тяжких злочинів.
3. Звільнення заручників.
4. Створення 10 км буферної зони на українсько-російському державному кордоні. Виведення незаконних збройних формувань.
5. Гарантований коридор для виходу російських і українських найманців.
6. Роззброєння.
7. Створення в структурі МВС підрозділів для здійснення спільного патрулювання.
8. Звільнення незаконно утримуваних адміністративних будівель в Донецькій і Луганській областях.
9. Відновлення діяльності місцевих органів влади.
10. Поновлення центрального теле- і радіомовлення у Донецькій і Луганській областях.
11. Децентралізація влади (шляхом обрання виконкомів, захист російської мови; проект змін до Конституції).

12. Узгодження губернаторів до виборів з представниками Донбасу (за умови погодження єдиної кандидатури, при розбіжностях — рішення приймає Президент).

13. Дострокові місцеві і парламентські вибори.
14. Програма створення робочих місць у регіоні.
15. Відновлення об'єктів промисловості і соціальної інфраструктури.

Цей план Президент Петро Порошенко представив у ході першої робочої поїздки на Донбас, де віддав наказ про припинення вогню на сході держави. Перемир'я триватиме з 22:00 20 червня до 22:00 27 червня, повідомляє прес-служба глави держави.

«Українська армія припиняє вогонь! Але це не означає, що ми не дамо відсічі у разі агресії щодо наших військових, ми робитимемо все для захисту території нашої держави. Питання територіальної цілісності обговоренню не підлягає!» — наголосив Президент.